

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شعر
ریدگانم علی بن ابیطالب علیہ السلام
از ولادت تا شهادت

مثنوی عدالت

سراینده

محسن سید اسماعیلی

سرشناسه	سیداسماعیلی، محسن، ۱۳۴۲ -
عنوان و نام پدیدآور	مثنوی عدالت: شعر زندگانی علی ابن ابیطالب (ع) از ولادت تا شهادت / سراینده محسن سیداسماعیلی.
مشخصات نشر	تهران: محسن سیداسماعیلی، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۱۴۰ ص.
شابک	۶ - ۴۹۹۱ - ۰۶ - ۹۶۴ - ISBN ۹۷۸
میت فهرست نویسی	فیبا
زبان دیگر	شعر علی بن ابیطالب (ع) از ولادت تا شهادت.
موضوع	علی ابن ابیطالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت -- ۴۰ ق. -- شعر
موضوع	شعر فارسی -- قرن ۱۴
رده بندی کلاسیک	۱۳۹۳ م ۱۷ ۴۸۷۱۶۵ ی / PIR ۸۱۰۸
رده بندی یوبی	۸۱/۶۲ ق
شماره کتابخانه ملی	۳۴۳۴۳۴۵

مثنوی عدالت

شعر زندگانی علی ابن ابیطالب (ع) از ولادت تا شهادت

ناشر: مؤلف

تألیف: محسن سیداسماعیلی

حروفنگاری: ابوالفضل نوفرستی

طرح جلد و صفحه آرائی: ن. م. م. بازی

چاپ اول: ۱۳۹۳

شمارگان: نسخه

چاپخانه: گلبن

ارتباط با ناشر: ۰۹۱۲۳۴۵۱۱۸۶

email:seyedesma eili@hotmail.com

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

فهرست

۹		مقدمه
۱۳		دیباجه
۱۵		ولادت امام علی (ع)
۲۰		فرزند خواندگی
۲۱		شاگرد رسول (ص)
۲۲		تربیت الهی
۲۲		نوجوان شجاع
۲۳		اسلام علی (ع)
۲۴		جانشینی پیامبر (ص) از بین اقربا
۲۵		شعب ایطالب و فداکاری علی (ع)
۲۷		قربانی احمد (ع) (لَبْلَةُ الْمَيِّتِ)
۲۹		علی (ع) پس از هجرت رسول (ص)
۳۱		کار
۳۲		علی (ع) از بدریون
۳۴		علی (ع) داماد پیامبر (ص)
۳۵		ابو الحسن
۳۶		علی (ع) بکه تاز جوانمردی
۴۰		پنج تن آل رسول (ص)
۴۰		در غم هجران مادر
۴۱		علی (ع) و خندق
۴۴		فاتح خیبر علی (ع)
۴۷		بخشش به دشمن توسط علی (ع)

۴۸		هُمَایِ ولایت.....
۴۹		غدير خم.....
۵۲		وصیت نامه آسمانی پیامبر ﷺ.....
۵۲		علی علیه السلام در فراق عزیزان.....
۵۴		خانه آسنی علی علیه السلام با تمام برتری ها.....
۵۶		خویشاوند امامت پشت ابر خلافت.....
۵۷		جامع قیامت علی علیه السلام.....
۵۸		تعلیم فرزند.....
۵۹		علم علی علیه السلام سؤالات اُسقف نجران.....
۶۰		ایفای حق در نزد خلفه.....
۶۱		شورای خلافت پس از امام.....
۶۳		خطبه بی الف امام علیه السلام.....
۶۴		قتل عثمان و هجوم مردم در بیعت اهل بیت علی علیه السلام.....
۶۶		شرناکین و اصحاب جمل.....
۶۸		شر قاسطین و جنگ صِقیّین.....
۷۰		معجزه ای از علی علیه السلام در راه صِقیّین.....
۷۲		لشگر علی علیه السلام و لشگر حيله در صِقیّین.....
۷۵		سوغاتی از صِقیّین در تن علی علیه السلام.....
۷۷		خویشتر داری علی علیه السلام در مقابل خوارج.....
۷۸		عهدنامه امام علی علیه السلام با مالک اشتر جهت حکمروایی بر مردم مصر.....
۸۱		نهر و انیان.....
۸۴		پاسخ امام علیه السلام به شبهات شیطانی.....
۸۷		علم علی علیه السلام و مسلمان شدن یهودی.....
۸۸		زهد علی علیه السلام.....
۸۹		علی علیه السلام و دوری از حرام.....
۹۰		علی علیه السلام و بیت المال.....
۹۰		عدل علی علیه السلام.....

۹۱	 علی علیه السلام و ایتام
۹۴	 ضربت خوردن امام علی علیه السلام
۹۸	 وصایای علی علیه السلام پس از ضربت خوردن
۹۹	 شهادت امام علی علیه السلام
۱۰۰	 یافتن مزار علی علیه السلام
۱۰۳	 توضیح احادیث، مآخذ و منابع

مقدمه

ای مردم! شما در زندگی می‌کنید که خیر و نیکی پشت کرده و رو به کاستی گذارده، شر و بدی روی آورده و رو به فزونی است و شیطان طمعش در گمراهی شما بیشتر شده است اکنون زمانی است که وسایل پیمان شیطان قوی گشته و نیرنگ و فریبش همه را فرا گرفته و به جنگ آوردن شکار برایش آسان شده است! به هر سو که می‌خواهید نگاه کنید! آیا جز فقرانی که با فقر دست به گریبان هستند و یا ثروتمندانی که نعمت خدا را کفران کرده‌اند و یا بخیلانی که بخل را در آدای حقوق الهی سبب فزونی ثروت نموده‌اند و یا گردنکشانی که گوش آنان از شنیدن اندرز کر می‌باشد اشخاص دیگری را می‌بینید؟!

جملاتی که خواندید به تاریخ کتابت این مقدمه قریب به چهارصد سال قبل، توسط مردی بیان شده که سلاله‌ای پاک از آدم تا پدرش ابوطالب، دین و مادرش به کعبه افتخار داده تا مکان ولادت او باشد. مردی که هفت سال قبل از زایشش از مکتب مصطفای ایزدی استفاده کرده و اولین مأوم نخستین نمازی بوده که امامش آخرین نبی و پیام آور الهی رو به کعبه آغاز کرده است مردی که از خدا خواست تا تمام جوارح و اندامش را در بالاترین درجه قدرت بشری قرار دهد تا در هر واقعه، حادثه و یا هر جنگی کزار غیر فزار باشد چه در لیلۃ المیت چه در بدر چه در اُحُد چه در خندق و خیبر و چه در جنگ با ناکثین و قاسطین و مارقین. مردی که پیامبر خدا در آخرین

لحظات عمر خود، فقط او را لایق وصیت خویش دانست. مردی که بازوانش نه تنها قدرت کندن و پرتاب در قلعهٔ یهود کینه ورز را داشت بلکه در آن بازوان، قدرت نگهداری و حفاظت از دو چیز سنگین تر از هر چیز یعنی همان ثقیلیت نیز وجود داشت. مردی که تمام قدرتش را در طی ۲۵ سال بکار گرفت تا کسی، صبا به‌ای و یا خلیفه‌ای جرات نکند، قرآن و سنت واقعی را از ما و دیگران بگیرد و نابود سازد. مردی که زهرا به همسرش و حسن، حسین، زینب و ابوالفضل به فرزندی‌اش افتخار می‌کردند. مردی که برانداختن فرشتگان راه می‌رفت ولی یتیمان را بر شانه می‌نشاند و در اوج مقام و قُربش به خالق، با خلوت بر خاک مینشست و خاکی بود. مردی که خیلی مرد بود...

و بالاخره ۳۰ سال از هجرت... آن مرد آمد... آن مرد با قرآن آمد... و قریب به چهار سال فقط عدالت را شناساند و جاری نمود و بر منبر فریاد زد:

همانا هر کسی را بر دیگری است و تنها کسی که بر همگان حق دارد و هیچکس را بر او حقی نیست خدای تعالی است نه من و نه کسی از بندگانم... و هم او می‌گفت که: ای مردم! عدالت وقتی آشکار می‌شود که «رعایت حق را ندیگر» را بنماید....

ای کاش ما این مرد را، کلام این رادمهر را، این مرد خدا را و خواست این تنها جوانمرد صاحب ذوالفقار را بیشتر مورد توجه و تامل قرار می‌دادیم و اطاعت می‌کردیم و فراموش نمی‌داشتیم که در غدیر خُم، خداوند را «وَلِی» ما قرار داده و اطاعت از او امرش را بر ما واجب نموده است.

علی علیه السلام کلید شهر علم پیامبر صلی الله علیه و آله، قرآن ناطق، شهید عدالت، مسخ سیتی است که دوست، دشمن، شیعه، مسلمان و غیرمسلمانانِ عالم در مقابل صفات و افعال عظیم فرود آورده‌اند. «جُرج جُرداق مورخ مشهور مسیحی» صاحب کتاب «الْأَئِمَّاءُ» می‌صوتُ الْعِدَالَتِ الْإِنْسَانِیَّةِ» علت عدم پذیرش خود را در مقابل خواست عده‌ای از مردم کشورهای حوزه خلیج فارس و مصر که به او پیشنهاد کرده بودند همچنان که کتب متعددی در مدح و منقبت از امیرمؤمنان علی علیه السلام نوشته است در مورد خلفای اهل سنت نیز کتبی تحریر نماید چنین بیان می‌کند: «من پس از علی علیه السلام کسی را شایسته نوشتن ندیدم و تصمیم گرفتم که جز در مورد علی علیه السلام ننویسم»

توضیحاتی در مورد کتاب حاضر:

در سال ۱۳۸۵ چاپ اول کتاب «مثنوی محمدی شامل زندگانی پیامبر اسلام ﷺ از ولادت تا رحلت آن بزرگوار بگونه منظوم» در ۳۰۰۰ بیت توسط اینجانب در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفت که در آن زمان با توجه به سبک ابتکاری بکار گرفته شده و جامعیت دور، مورد نظر از طرف رسانه‌ها بعنوان اولین مجموعه در این خصوص شناخته شد. معرفی گردید و همچنین مورد استقبال نسل جوان علاقه‌مند به مطالعه متون تاریخی مرتبط با شخصیت‌های دینی قرار گرفت و این امر باعث گردید تا انگیزه‌ای گردد تا در سال ۱۳۸۷ کتاب «ریحانة الرسول شعر زندگانی فاطمة الزهراء العتبات» را به چاپ برسانم. کنیز افتخار دارم تا به شما عزیزان علاقه‌مند به زندگانی معصومین علیهم السلام کتاب حاضر را تحت عنوان «مثنوی عدالت، شعر زندگانی علی ابن ابیطالب از ولادت تا شهادت» عرضه نمایم. مطالعه کتاب‌های تاریخی به‌ویژه برای آن دسته از افراد که به‌طور تخصصی این کتاب‌ها را دنبال نمی‌کنند معمولاً خسته‌کننده و ملال‌آور می‌باشد. بر این اساس عامل اصلی در انتخاب سبک منظوم برای ارائه اطلاعات مفید و لازم به مخاطب توسط اینجانب همین امر بوده است هر چند به نظم درآوردن متون تاریخی نقش بسیاری در افزایش توانایی مطالعه سپردن مطالب نیز خواهد داشت. این امر گرچه برای اینجانب از اهمیت برخوردار بود ولی اصل اولیه در کتاب (مانند دو کتاب قبلی) تکیه بر وجه تاریخی آن است و نه همان دلیل جهت آنکه خواننده از مطالب مورد مطالعه مطمئن به توثیق و صحت گردد. در پایان کتاب بخشی را تحت عنوان «توضیحات، منابع و مآخذ» قرار داده‌ام که از طریق شماره‌های مندرج در ستون سمت چپ ابیات امکان مراجعه فراهم گردیده است و اکثر مآخذ نیز از کتب و منابع متقدم و مورد قبول و وثوق فرق اسلامی انتخاب شده تا برای خواننده امکان بحث و استدلال نیز موجود باشد. سعی وافر داشتم تا کلمات ثقیل را در ابیات بکار نبرم تا مخاطب بسیار روان با مفاهیم رابطه برقرار نماید. همچنین در وقایع و حوادثی که در آنها نزول آیات رخ داده و یا حدیثی مورد توجه بوده سعی شده حداقل یک کلمه از آن در ابیات بکار رود تا امکان پیگیری بیشتر برای خواننده محقق حتی بیش از منابع و

مآخذ موجود کتاب فراهم باشد. به‌خوبی می‌دانم که نوشتن از خصایص و مناقب شخصیتی که «انسان کامل» است و کلامش مابین کلام خالق و مخلوق قرار دارد به راحتی ممکن نخواهد بود مگر به مدد الهی و توجه خاص خود آن بزرگوار پس با تمام وجود می‌گویم: «یا علی مدد» تا بتوانم حتی به اندازه شعاع نوری از این آفتاب هدایت، پیری از این همای رحمت، برگی از شجره اصلی باغ اهل بیت حثمی مرتبت و قطره‌ای از این دریای عدالت را در نزد مخاطبان عزیز عرضه کنم و خود و شما را مشمول این روایت نبوی ﷺ سازم:

«خداوند به من فرمود علی‌علیه السلام فضایل بیشماری قرار داده است هر کسی یکی از این فضایل را از روی یادداشت کند خداوند گناهان گذشته و حال او را بیامرزد و هر کس یکی از فضایل او را بنویسد ده سال از زمانی که نقش از آن نوشته باقی است پیوسته فرشتگان برای او آموزش می‌طلبند و هر کس یکی از فضایل علی‌علیه السلام را گوش دهد خداوند گناهانی را که از راه گوش انجام شده از او بخشاید و هر کس نوشته‌ای از فضایل علی‌علیه السلام را بخواند خداوند گناهانی را که از راه چشم انجام پذیرفته است از او ببخشد»

در آخر از تمامی کسانی که در این راه به من راهنمایی و کمک داشته‌اند تشکر نموده و امیدوارم همگی مورد الطاف ائمه اطهار علیهم السلام و تاج جبرئیل مهدی موعود (عج) امام عدالت گستر جهانی قرار گیریم. افتخار خواهم کرد اگر از عدالت شما خوانندگان عزیز در ارتباط با کتاب‌های خود از طریق پست الکترونیکی اطلاع‌رسانی فرمایید.

سید اسماعیل

email: sepehr.maeil@hotmai.com

دِیباچه

وادی لَمْ یَزْرَعِی اندر حِجاز
 مَنوِا مَخْلُوقِ مِی باشم ولی
 هیچ کس را نیست در این بادیه^۲
 خاک من داشتند الطافِ شمس
 از صفا تو را بروم ایام داده‌ای
 سال‌های قیل و دیم از ملک
 از زمین بردند آن مریخ و حیر
 حال بر من گوی ای ربِّ مَن
 از چه رو خلقم نمودی ای حبیب
 بعد از این راز و نیاز بی صدا
 از چه رو غمگین شدی ای بی نفس
 گشته‌ای آماده تا در روز عَهد
 اِئِمَّعِلِ کَوْدَکِی از بهر آب
 هست پنهان آبِ چاکِی از قدیم
 زَمَزَم آن جاری شود اندر کویر
 اِیْرَهِیم را می‌رسد دستور من

داشت با ایزد چنین راز و نیاز
 سخت دلتنگم خداوندِ علی^۱
 گر بود هم نیست آب و بادیه^۳
 خالصم کردی ز هر چه شرّ و نحس
 مگه و بگه تو نامم داده‌ای
 خاک من را داشته پاک و آلک
 تا شود این خاک مخلوقِ عزیز
 خداوندِ سخن دانِ علیم
 اینچنین تنها و خاموش و غریب
 من را این گفتار از سوی خدا
 نیست من را در پی هوس
 بهترین افرا کردی تو مه‌د
 می‌کشد پایش به ختمِ بر آراب^۴
 زیر این وادی که می‌باشد کریم
 تا شود سیراب زان طفلِ صغیر
 تا به پا دارد سرایی بهر من

- کعبه‌ای سازد به رویت ای غریب
تا بینی رَحْمَةُ اللَّهِ قَرِيب
- بعد از آن آید به نزدت جمعیت
تا بگیرند در کنارت امنیت
- نام و آوازت بگردانم بلند
تا حسادت آیدت از آزمند
- آبره نامی رسد نزدت به پیل
تا کند تخریب آن بیتِ ائیل^۱
- پسین‌ها را بر با پرنده پی گنم
کعبه را از لوثِ آنان کی گنم
- آن برین پیغمبر آرم بعد آن
تا کند تبلیغِ دین‌ام در جهان
- بعد از آن بی یمنجا معجزه
مکه گیرد زین تحمل جایزه
- کعبه خواهد شد سر آن من صدق
در آن باشد خلائق را هدف
- صدق می‌باشد حکایت از خاتم^۲
چون که می‌باشم علیّ وَالْعَظِيم
- وادی لَمْ يَزَرَ ع این را شنید
در وجودش پر شد از عشق و امید
- لحظه‌ها را او شمارش می‌کرد
تا ببیند رویِ ماهِ آن وجود
- آن حوادث یک به یک طی گشت و رفت
سال سه از عام فیل و ماه هفت^۴
- سیزده روزی گذشته از رَجَب
وقت زنا تا که آید بُوَالْعَجَب^۵

۱. استوار
۲. پاک
۳. دیوار کعبه، مابین رکن، زمزم و مقام
۴. هفتمین ماه از سال قمری ماه رجب است.
۵. شخصی اعجاب برانگیز